

**Universidade de São Paulo
Escola Superior de Agricultura “Luiz de Queiroz”**

Título do trabalho apenas com a primeira letra em maiúsculo, com exceção de nomes próprios e científicos (em *itálico*), sem ponto final

Nome completo do autor

Tese apresentada para obtenção do título de Doutor (ou Doutora) em Ciências. Área de concentração: Verificar no site da CPG (sem ponto final)

**Piracicaba
2016**

Nome completo do autor
Título da Graduação (como está no diploma)

Título do trabalho apenas com a primeira letra em maiúsculo, com exceção de nomes próprios e científicos (em itálico), sem ponto final

Orientador:

Prof. Dr. **NOME COMPLETO DO ORIENTADOR**

Tese apresentada para obtenção do título de Doutor (ou Doutora) em Ciências. Área de concentração: Verificar no site da CPG (sem ponto final)

Piracicaba
2016

**Dados Internacionais de Catalogação na Publicação
DIVISÃO DE BIBLIOTECA - DIBD/ESALQ/USP**

Tal, Fulano de

Título do trabalho apenas com a primeira letra em maiúsculo, com exceção de nomes próprios e científicos (em *itálico*), sem ponto final / Fulano de Tal.
– – Piracicaba, 2016 .
150 p.

Dissertação (Mestrado) – – USP / Escola Superior de Agricultura “Luiz de Queiroz”.

1. Aaaaaaaa 2. Bbbbbbbbbb bbb 3. Ccccc 4. Ddddd *eeeeeee* L. . I.
Título.

DEDICATÓRIA

Fulano, importante na minha vida.

AGRADECIMENTOS

Sicrano, pelo auxílio na redação.

BIOGRAFIA

Eu nasci há dez mil anos atrás.

EPÍGRAFE

E, se bem que seja obscuro
Tudo pela estrada fora,
E falso, ele vem seguro,
E, vencendo estrada e muro,
Chega onde em sono ela mora.
E, inda tonto do que houvera,
A cabeça, em maresia,
Ergue a mão, e encontra hera,
E vê que ele mesmo era A Princesa que dormia.

Fernando Pessoa

SUMÁRIO

Resumo	8
Abstract	9
Lista de Figuras	10
Lista de Tabelas	11
Lista de Abreviaturas e Siglas	12
Lista de Símbolos	13
1 Introdução	15
2 Material e Métodos	17
2.1 Experimentos de Campo	17
2.1.1 Área Experimental	17
2.1.1.1 Dados climáticos	17
2.1.1.2 Tipo de solo	17
2.2 Análises Estatísticas	18
3 Resultados	21
4 Discussão	25
Referências	27
Apêndices	29
Anexos	31

RESUMO

Título do trabalho apenas com a primeira letra em maiúsculo, com exceção de nomes próprios e científicos (em itálico), sem ponto final

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Sed vitae vestibulum nunc, ut elementum sapien. Morbi sed efficitur lorem. Nunc tellus ex, pretium scelerisque consectetur ultrices, tincidunt at augue. Vestibulum laoreet augue in consequat gravida. Quisque molestie justo ac egestas pretium. Maecenas viverra sapien vel purus ornare, sit amet eleifend leo auctor. Donec sed mollis ex, vitae molestie ante. Morbi purus sapien, ullamcorper quis dui vitae, mollis ornare ipsum. Ut varius ultricies mauris, vel cursus enim elementum vulputate. Morbi felis sapien, tempor vitae urna non, vulputate sagittis felis. Proin malesuada orci euismod ipsum scelerisque condimentum non eu odio. Maecenas nisi nunc, dictum eu nisl id, bibendum sollicitudin ligula. Etiam congue, orci in placerat dictum, felis enim ultrices orci, at ultrices mauris nunc et turpis. Curabitur in consectetur nisi, quis viverra justo. Proin scelerisque tempor leo. Aliquam erat volutpat. Ut sodales congue quam consequat malesuada. Quisque lacinia ornare sem, volutpat fermentum felis faucibus sed. Ut aliquet arcu velit, sodales suscipit magna accumsan in. Suspendisse accumsan a nulla feugiat scelerisque. Praesent dignissim, nisi nec vehicula congue, felis ante rutrum orci, quis consequat risus tortor vel erat. Cras aliquet fringilla tincidunt. Nam auctor massa a convallis aliquet. Maecenas aliquet elementum sollicitudin. Integer vulputate quam erat, et ultricies orci lobortis in. Pellentesque fringilla, ante non semper tempus, arcu felis bibendum lacus, vel facilisis est tellus pretium odio. Proin commodo odio porta euismod egestas. In rhoncus nisi mi, in dictum augue tristique a. Morbi ut eros tincidunt, cursus mauris in, interdum urna. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer ac cursus metus. Nam pretium ligula elementum aliquet blandit. Quisque dapibus sollicitudin velit.

Palavras-chave: Aaaaaaaa, Bbbbbbbbbb bbb, Ccccc, Dddddd eeeeeee L.

ABSTRACT

Título do trabalho (em inglês) apenas com a primeira letra em maiúsculo, com exceção de nomes próprios e científicos (em itálico), sem ponto final

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Sed vitae vestibulum nunc, ut elementum sapien. Morbi sed efficitur lorem. Nunc tellus ex, pretium scelerisque consectetur ultrices, tincidunt at augue. Vestibulum laoreet augue in consequat gravida. Quisque molestie justo ac egestas pretium. Maecenas viverra sapien vel purus ornare, sit amet eleifend leo auctor. Donec sed mollis ex, vitae molestie ante. Morbi purus sapien, ullamcorper quis dui vitae, mollis ornare ipsum. Ut varius ultricies mauris, vel cursus enim elementum vulputate. Morbi felis sapien, tempor vitae urna non, vulputate sagittis felis. Proin malesuada orci euismod ipsum scelerisque condimentum non eu odio. Maecenas nisi nunc, dictum eu nisl id, bibendum sollicitudin ligula. Etiam congue, orci in placerat dictum, felis enim ultrices orci, at ultrices mauris nunc et turpis. Curabitur in consectetur nisi, quis viverra justo. Proin scelerisque tempor leo. Aliquam erat volutpat. Ut sodales congue quam consequat malesuada. Quisque lacinia ornare sem, volutpat fermentum felis faucibus sed. Ut aliquet arcu velit, sodales suscipit magna accumsan in. Suspendisse accumsan a nulla feugiat scelerisque. Praesent dignissim, nisi nec vehicula congue, felis ante rutrum orci, quis consequat risus tortor vel erat. Cras aliquet fringilla tincidunt. Nam auctor massa a convallis aliquet. Maecenas aliquet elementum sollicitudin. Integer vulputate quam erat, et ultricies orci lobortis in. Pellentesque fringilla, ante non semper tempus, arcu felis bibendum lacus, vel facilisis est tellus pretium odio. Proin commodo odio porta euismod egestas. In rhoncus nisi mi, in dictum augue tristique a. Morbi ut eros tincidunt, cursus mauris in, interdum urna. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer ac cursus metus. Nam pretium ligula elementum aliquet blandit. Quisque dapibus sollicitudin velit.

Keywords: Eee, Fff, Ggg, *Hhh iii*

LISTA DE FIGURAS

3.1	In in tellus lacus	21
3.2	Uma legenda para uma figura feita diretamente no R	22
3.3	Etiam ut bibendum sapien, id lacinia nisl	23
A.1	Aliquam vel tortor vitae metus posuere gravida. Maecenas ultricies enim mauris, ut ultrices justo pretium sed. Praesent bibendum, lorem sit amet auctor fringilla.	29

LISTA DE TABELAS

2.1	Estimates of libero ac erat vulputate feugiat non eu justo. Aenean blandit fermentum efficitur. Fusce faucibus turpis ac dolor sollicitudin, quis lobortis felis porttitor. Phasellus hendrerit quam sit amet erat fringilla, et bibendum ligula feugiat. Phasellus odio tortor, mollis ac cursus ut, fermentum ut orci. Vestibulum malesuada, justo vitae tincidunt posuere, nibh ipsum pellentesque mauris, et suscipit magna turpis pellentesque magna. Mauris sed dui vitae velit facilisis pharetra eu in enim. Suspendisse fringilla lobortis dolor eget sollicitudin.	18
3.1	Cras eget congue velit, euismod cursus tortor. Donec facilisis dolor in ex suscipit commodo. Donec at vulputate est. Mauris placerat lorem ipsum, vel scelerisque mi aliquam sit amet. Nulla at elit rutrum sem gravida sodales. Maecenas vitae pulvinar nunc.	23
3.2	Tabela gerada diretamente a partir de um objeto do R.	24
A.1	Fusce lacinia pretium maximus. Vestibulum sagittis tempor ligula, vitae ultricies ipsum congue sit amet. Phasellus convallis elit quis magna molestie placerat. Morbi id volutpat arcu. Sed laoreet tortor eget turpis pulvinar rhoncus. Praesent eget leo ut velit tristique tristique et vel mi.	29

LISTA DE ABREVIATURAS E SIGLAS

ISO	International Standard Organization
Mm	milímetro
MV/s	milivolts por segundo
RPM	rotações por minute

LISTA DE SÍMBOLOS

K graus Kelvin

1 INTRODUÇÃO

Citação no texto, por exemplo, COCKERHAM and ZENG (1996). Mauris tempor enim vel ex blandit, a finibus purus pulvinar. Fusce at aliquet orci. Proin sagittis, sapien eget tincidunt lacinia, arcu erat facilisis massa, a fringilla erat est in ex. Ut dictum quam eget felis lobortis dictum. Praesent auctor urna justo, id iaculis nulla dapibus non. Pellentesque cursus purus in porta vehicula. Sed ultrices leo at mauris euismod, nec dictum magna gravida. Nunc mattis magna non libero pretium, id fermentum turpis vestibulum. Maecenas faucibus erat dui, id pretium nisl cursus eu. Cras nec aliquam neque. Aenean dui odio, semper sed nisl a, laoreet bibendum arcu. Sed massa mauris, vestibulum in pellentesque vel, accumsan eu ante. Proin enim leo, fermentum eu interdum sit amet, facilisis ut libero.

Nunc egestas mattis felis aliquet ornare. Donec faucibus nisi at tortor mattis, consequat facilisis nulla sodales. Fusce ante orci, pretium sed ipsum gravida, tempor maximus enim. Pellentesque gravida, tellus in ornare convallis, ipsum lectus porta est, consectetur mattis sem justo vel enim. Donec ut tempor felis. Sed a libero sed massa varius molestie. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris eget ipsum metus. Praesent laoreet lorem nibh, eu tincidunt justo blandit at. Aenean fermentum, magna vel dictum dapibus, erat libero mattis ipsum, eget pulvinar lorem urna eget justo. Etiam felis felis, hendrerit vel erat sed, blandit ultrices tortor. Nam sed imperdiet tortor. Quisque faucibus, ex at commodo blandit, augue nisi porta ligula, id ullamcorper lectus odio id lorem. Aenean vel rhoncus mi. In lobortis nunc sit amet fringilla sagittis.

Suspendisse magna magna, molestie ac auctor in, tristique eu lectus. Morbi neque neque, pretium eget fermentum sit amet, mollis ac nunc. Quisque orci est, posuere id condimentum id, tristique nec neque. Praesent malesuada dui quis justo venenatis consequat non a nibh. Vestibulum suscipit dictum auctor. Mauris congue est eu pellentesque iaculis. Aliquam sit amet metus ex.

Mauris eleifend viverra sem, et sagittis elit egestas vitae. Aliquam rhoncus nisi vel imperdiet finibus. Quisque quis molestie nulla, eu sodales ante. Aliquam sodales id nunc et pellentesque. Nulla dapibus diam id facilisis rutrum. Suspendisse potenti. Phasellus fringilla ipsum non metus imperdiet commodo eget non sem. Ut at feugiat augue, eu sagittis diam. Mauris egestas id enim et hendrerit. Nulla blandit malesuada mollis. Integer ac turpis nulla. Vestibulum ullamcorper blandit ultricies. Donec pellentesque tellus eu mollis venenatis. Nullam quis lacinia justo.

Aenean fringilla eros pretium, porta tellus in, euismod erat. Phasellus maximus, dolor vel eleifend bibendum, quam augue efficitur nunc, non tincidunt risus dui ac neque. Donec non eros varius, vestibulum mauris ut, cursus diam. Praesent nec ante felis. Aenean vel nisl at erat pharetra pretium. Suspendisse non finibus tellus. Integer laoreet a odio vel vehicula.

Nam scelerisque sodales ligula, nec lobortis urna aliquam ac. Vivamus lacinia varius erat, et feugiat felis. Suspendisse aliquet a ligula sit amet scelerisque. Donec venenatis purus a purus fringilla feugiat. Nulla quis nunc sit amet purus pellentesque placerat. Curabitur in risus viverra, eleifend est eu, volutpat metus. Nullam ut ligula sed odio euismod dignissim. Donec scelerisque, justo nec pellentesque luctus, augue nibh semper metus, id facilisis ante leo ac dolor. Morbi a consequat diam, in cursus felis. Praesent id est a metus mattis suscipit. Cras congue urna quis ultricies pharetra. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nam accumsan viverra sem, sit amet egestas est vehicula imperdiet.

Ut sapien elit, luctus in ipsum non, dapibus luctus ante. Curabitur ornare orci maximus, scelerisque sem et, faucibus risus. Nunc at mauris vitae lacus pharetra elementum. Maecenas tempor, urna sed convallis mollis, lectus sem convallis turpis, eu mollis libero urna nec tortor. Quisque consectetur lorem sed massa aliquet ultrices. Integer vitae vehicula velit. Nunc a molestie nulla, ac molestie felis.

2 MATERIAL E MÉTODOS

2.1 Experimentos de Campo

2.1.1 Área Experimental

2.1.1.1 Dados climáticos

Como mostrado na Tabela 2.1, é legal. Aenean dictum malesuada mauris eget vestibulum (COCKERHAM and ZENG, 1996). Mauris maximus pellentesque molestie. Integer mattis augue ut nibh tristique, at blandit tortor tristique. Mauris sodales ligula sapien, ut aliquet nisi dictum non. Pellentesque vitae ligula lectus. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Pellentesque lectus sapien, imperdiet sed dictum quis, volutpat sed sapien. Integer commodo ut nisi vel porttitor. Integer ac viverra nunc. Mauris eu libero at enim pulvinar pellentesque. Nullam pellentesque, tortor in ornare venenatis, mi massa vulputate mi, nec pharetra est justo in nunc. Nunc sollicitudin tellus sit amet maximus vehicula. Sed quis lectus ac neque molestie bibendum et ac ipsum. Proin eget tincidunt felis. Curabitur congue est imperdiet, pretium quam et, interdum magna. Donec interdum laoreet sem, at scelerisque tellus consectetur nec.

Donec imperdiet neque vel diam egestas suscipit. Nam eros lorem, cursus sollicitudin finibus ut, placerat in dui. Nunc gravida vestibulum nulla facilisis gravida. Maecenas euismod vitae nisi sit amet congue. Vestibulum ac nibh at sem sagittis aliquet. Morbi vitae odio quis mauris suscipit malesuada. In semper efficitur lacus in aliquet. Morbi efficitur iaculis risus, sit amet ultrices leo tristique id. Nunc urna libero, ullamcorper vitae vulputate a, posuere ut quam. Nullam sodales justo vel metus euismod tempus. Donec feugiat pretium dignissim. Fusce volutpat mi non libero lobortis euismod.

Donec nec suscipit mauris. Donec ornare turpis porta justo accumsan auctor. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Integer ac ipsum nec orci iaculis fringilla. Integer lectus tortor, rhoncus ut odio auctor, placerat tristique augue. Sed et convallis tortor. Nunc id ex vel mi mattis congue eget nec felis. Nunc elit mauris, blandit id libero id, luctus ultrices est. Mauris suscipit purus in nisi dapibus luctus. Pellentesque neque erat, lobortis nec posuere a, bibendum at mi. Nam bibendum lorem ut commodo aliquam. Morbi ullamcorper odio id erat sagittis ornare. Suspendisse at dolor vel nisl convallis efficitur quis eget leo. Maecenas tincidunt sit amet lectus a lobortis.

Suspendisse luctus turpis in massa accumsan pharetra. Nullam dictum nisi eget lorem dapibus elementum. Fusce at dui et dolor condimentum vestibulum sed ultrices ante. Fusce et ante dui. Nullam sed ligula mi. Aenean et vulputate dolor. Phasellus eu urna et sapien finibus porttitor.

2.1.1.2 Tipo de solo

Proin congue, lectus ac rhoncus pellentesque, metus velit euismod felis, quis vehicula velit metus vitae lacus. Mauris sed mattis purus, id accumsan urna. Sed at tempus est. Curabitur sit amet felis quis risus fermentum placerat. In semper turpis auctor massa gravida, sed porttitor sapien accumsan. In metus diam, aliquet ut feugiat vel, placerat fermentum elit. Aliquam rhoncus sed justo quis venenatis. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Fusce tincidunt lobortis enim, nec dictum diam scelerisque eget. Curabitur sit amet aliquam nibh. Cras suscipit nisi id sapien finibus gravida. Cras nec dolor sed arcu facilisis consequat quis in tortor. Nunc venenatis velit id massa dictum, sed ultrices magna pharetra.

Tabela 2.1. Estimates of libero ac erat vulputate feugiat non eu justo. Aenean blandit fermentum efficitur. Fusce faucibus turpis ac dolor sollicitudin, quis lobortis felis porttitor. Phasellus hendrerit quam sit amet erat fringilla, et bibendum ligula feugiat. Phasellus odio tortor, mollis ac cursus ut, fermentum ut orci. Vestibulum malesuada, justo vitae tincidunt posuere, nibh ipsum pellentesque mauris, et suscipit magna turpis pellentesque magna. Mauris sed dui vitae velit facilisis pharetra eu in enim. Suspendisse fringilla lobortis dolor eget sollicitudin.

Múltiplas colunas		Aqui	Acolá
Um	Largura fixa em (5.5pc).	Três	Coluna 4, largura fixa.

2.2 Análises Estatísticas

Vivamus tortor mauris, facilisis ut velit ut, dictum scelerisque ex. Cras dictum lectus ut magna blandit, at fringilla ex ultrices. Proin a nibh nec felis posuere tempor. Integer malesuada pulvinar dolor, et egestas dolor pharetra non. Aliquam accumsan elit faucibus tincidunt laoreet. Integer elementum, metus maximus congue hendrerit, felis justo bibendum ante, a consectetur neque metus ac velit. Curabitur sed sapien quam. Cras dapibus imperdiet aliquet. Aenean ut nibh nibh. Duis sagittis turpis vel diam tincidunt, vitae imperdiet lectus malesuada. Nunc tristique varius nibh, non facilisis sapien eleifend quis. Phasellus id eros porta, bibendum arcu suscipit, sodales dolor. Aliquam et erat id lorem tempus aliquet at a ex.

Donec luctus accumsan ullamcorper. Vivamus ac finibus augue. Aliquam varius et odio vel venenatis. Quisque maximus, tellus sit amet luctus auctor, lacus dui scelerisque ex, non sagittis lorem ante in tellus. Duis volutpat dictum fermentum. Mauris suscipit ultricies varius. Phasellus magna massa, imperdiet ac pellentesque quis, mollis at urna. Maecenas porttitor nulla erat, in imperdiet sem dictum quis. Ut porttitor sagittis lectus, consequat dapibus mi eleifend nec. Duis est turpis, molestie in nulla id, dignissim dapibus tellus. Maecenas sollicitudin convallis ante vitae sodales. Suspendisse commodo, arcu quis placerat blandit, turpis nunc semper sapien, nec feugiat augue arcu eget dolor. In interdum nibh a vulputate convallis.

Donec pretium quam non dui vestibulum, congue dictum dolor pellentesque. Praesent dui dui, dictum id ipsum pretium, aliquet euismod risus. Donec euismod, nisl sed aliquam interdum, eros purus ultricies dui, ac tristique orci massa auctor nulla. Quisque sagittis ligula mi, ac tempor nunc faucibus id. Donec ut erat nec sapien sollicitudin lobortis. Suspendisse vehicula est quis risus laoreet volutpat. Aenean non porta sapien, ac convallis mi. Nunc aliquam pulvinar ante id pharetra. Vestibulum eleifend tempus eros, vitae viverra lorem ullamcorper in. Phasellus vulputate, erat quis aliquet faucibus, nunc turpis varius felis, vitae posuere dolor nulla non risus. Praesent sit amet metus felis.

Aenean ut luctus dui. Vestibulum eget iaculis purus. Suspendisse sit amet tristique diam. Donec ut hendrerit tellus. Morbi tincidunt porttitor nibh eu vestibulum. Cras placerat vel tortor eu lacinia. Praesent nec dapibus sem, id venenatis enim.

Nunc vitae felis nec enim faucibus tincidunt elementum non diam. Maecenas at dictum eros. Donec non diam leo. Sed ullamcorper venenatis velit eget eleifend. Sed faucibus fringilla sollicitudin. Vivamus sodales mollis quam dapibus faucibus. Curabitur malesuada, ligula ac placerat lobortis, mi tellus pellentesque nibh, vel congue nulla justo vel metus. In porttitor enim in nunc gravida imperdiet. Quisque pretium vestibulum elementum. Praesent tempus venenatis tellus, vel egestas tortor.

Morbi semper mi eros, vitae molestie nisl euismod nec. Praesent malesuada turpis vel faucibus semper. Ut vitae eros eget dolor consectetur rhoncus. Quisque aliquam sed mi non dictum. Fusce nunc nisi, euismod eget tempor vel, elementum sed dolor. Duis a enim eget nunc porta mollis. Phasellus rhoncus justo bibendum scelerisque feugiat. Integer finibus rutrum mauris a euismod. Ut ut tortor ac

nibh rutrum molestie sed at leo. Suspendisse ut massa sed mauris ultricies pharetra eget vestibulum purus. Morbi congue gravida blandit. Aenean aliquam semper dapibus. Duis turpis ante, auctor at ante quis, scelerisque accumsan sem. Aenean nec vehicula lectus. Sed vitae tellus odio. Maecenas vulputate, nulla nec faucibus tristique, tortor neque condimentum metus, sed molestie dolor nulla at erat.

3 RESULTADOS

Veja a Figura 3.1. Nam pulvinar sodales neque vitae tempus. Nam vitae ornare metus. Suspendisse aliquet quis massa non convallis. Morbi ligula est, interdum et elit nec, efficitur dignissim nisl. Curabitur massa sapien, gravida at orci vitae, ultricies dignissim arcu. Ut nec nunc at quam pulvinar sodales. Donec nec tincidunt neque, sit amet euismod sapien. Pellentesque nibh velit, vulputate a augue eu, vehicula fringilla augue. Sed at egestas turpis, nec fermentum lectus. Mauris eu tellus vel lacus ultricies laoreet. Donec aliquam euismod mauris sed tincidunt.

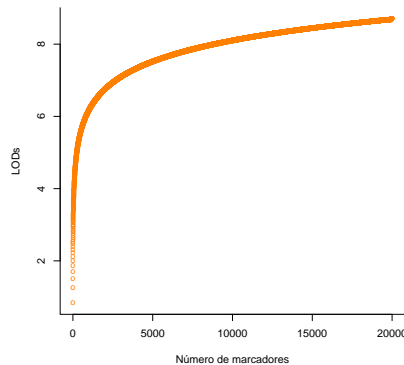

Figura 3.1. In in tellus lacus. Sed aliquet efficitur efficitur. Maecenas posuere nulla eros. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Suspendisse ullamcorper diam eu tortor volutpat pharetra. Mauris eget purus non tortor convallis hendrerit. Suspendisse lacinia tincidunt nulla ut pretium. Aliquam nisi lorem, auctor vel nibh a, pharetra egestas est.

Nunc sed urna non augue placerat molestie. Donec ornare convallis ultricies. Etiam ornare, nisi vitae vehicula posuere, odio nibh tincidunt augue, ac scelerisque odio urna vel magna. Maecenas consequat risus eu egestas mollis. Fusce tempus metus eu sapien blandit, quis bibendum purus semper. Sed faucibus augue a nibh semper, vel condimentum quam placerat. Morbi pulvinar interdum nibh, eu mattis lorem iaculis et. Suspendisse iaculis quis ex in sodales.

Uma figura com R. Veja o script `resultados.R` na pasta `scripts` para ver como ela foi criada. O nome daquele “chunk” no script é o mesmo nome que deve ser colocado aqui nesse chunk. Mudando lá, muda aqui automaticamente. O resultado está na Figura 3.2.

Donec ut gravida ipsum. Nunc ante ligula, accumsan eget lorem eget, tincidunt semper felis. Nullam id enim non augue facilisis viverra. Proin eu enim sed tortor iaculis pulvinar vitae nec risus. Phasellus dolor tortor, faucibus vitae vulputate eget, malesuada ac neque. Nulla ac tincidunt dui. Aliquam sed ligula consectetur, maximus eros et, euismod sapien. Sed id auctor nisl. Vivamus et congue ligula. Aenean ut blandit tortor. In interdum, urna ut blandit imperdiet, odio turpis suscipit nulla, in porttitor est leo ac neque. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Integer sit amet turpis volutpat, laoreet massa non, rutrum justo. Pellentesque egestas arcu sit amet viverra facilisis. Ut faucibus vitae risus eget tristique. Morbi semper viverra laoreet. Curabitur pharetra massa sed dolor suscipit, eget cursus nisl vestibulum. Suspendisse potenti. Nullam sit amet maximus mi. Nullam non mauris quis mi tincidunt eleifend. Nulla non nulla ac urna scelerisque consectetur. Nullam bibendum dui in tellus tincidunt, nec posuere nisl fermentum. Nam ut orci sed libero mattis fringilla ut sed ex. Nunc leo lorem, vulputate malesuada fermentum sed, porta a odio. Vivamus vitae massa luctus, posuere ante sed, consequat nunc.

Phasellus tincidunt tincidunt magna, vitae aliquam arcu accumsan vel. Nulla condimentum nibh et tortor gravida maximus. Donec nec tempor sem, eu porttitor neque. Vivamus ultricies lacinia

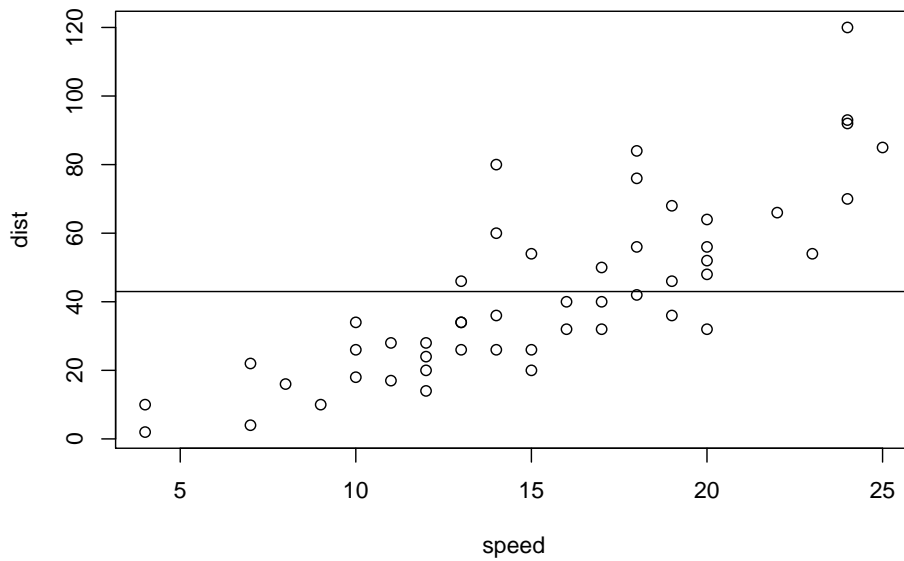

Figura 3.2. Uma legenda para uma figura feita diretamente no R.

consectetur. Nulla fringilla risus a dolor feugiat elementum. Morbi lectus nunc, lacinia et ante quis, tempus tincidunt nulla. Nullam ac scelerisque eros, vel faucibus sem. Praesent ac volutpat urna. Etiam nisl libero, elementum quis risus non, placerat scelerisque leo. Donec eleifend in elit eget auctor. Aenean nec pretium odio, id blandit dui. Nulla facilisi.

Phasellus posuere mi felis, ac mattis tortor pretium non. Morbi aliquam egestas enim vitae sagittis. Quisque id ligula tincidunt, gravida eros a, tristique lectus. Proin eget dolor mollis, aliquet turpis vel, rutrum tortor. Duis nec molestie mauris. Nulla facilisis gravida nulla eget pulvinar. Maecenas lorem eros, porttitor vel arcu id, sollicitudin volutpat felis.

Vestibulum mauris justo, viverra ut massa ut, lacinia euismod eros. Nulla semper tempor fringilla. Donec pharetra, mauris ac mollis posuere, magna ipsum porta orci, quis maximus lectus lacus at eros. Vestibulum posuere, ipsum nec lobortis sagittis, nibh quam pretium ex, id bibendum neque massa sed ex. Integer nec magna elit. Donec diam velit, rutrum nec orci vitae, fermentum feugiat lacus. Curabitur tincidunt, turpis nec ornare imperdiet, lacus velit euismod purus, et viverra felis erat vel augue. Aenean imperdiet eros eget orci egestas rutrum in non augue. Duis quam lacus, fringilla a enim non, cursus pretium elit. Integer in enim ac ligula imperdiet egestas. Morbi vel tincidunt tellus, quis pretium elit. Ut vel egestas leo, sed luctus urna. Etiam condimentum vitae purus non varius. In nulla nibh, convallis sed dignissim non, convallis non purus. Cras non nisl nec massa gravida congue.

Sed sed luctus arcu, sit amet porta libero. Duis volutpat mauris risus, eu rutrum lorem posuere in. Phasellus sit amet magna sodales, commodo diam quis, mollis elit. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut tempor consequat sem. Sed congue sapien sit amet urna consequat, lacinia rutrum quam eleifend. Donec vel sapien id sem malesuada consectetur quis ut neque. Vestibulum lacinia ullamcorper ornare.

Duis ac sollicitudin magna, non maximus lectus. Curabitur faucibus lorem in ex cursus, a hendrerit est maximus. Vestibulum aliquet lectus quis arcu volutpat, id sollicitudin nisi ullamcorper. Sed interdum orci sed lacus dignissim, sed facilisis nibh facilisis. Duis aliquet dolor sed nunc tincidunt, vitae imperdiet mauris ultricies. Fusce eget quam nec enim molestie pulvinar. Sed convallis vulputate nibh,

Tabela 3.1. Cras eget congue velit, euismod cursus tortor. Donec facilisis dolor in ex suscipit commodo. Donec at vulputate est. Mauris placerat lorem ipsum, vel scelerisque mi aliquam sit amet. Nulla at elit rutrum sem gravida sodales. Maecenas vitae pulvinar nunc.

Um	Dois	Três
1	2	3
One	Two	Three

cursus malesuada dui consectetur vel. In lorem dolor, blandit vitae dictum fringilla, auctor sit amet nisl. Integer laoreet tellus ac felis ultricies, vitae imperdiet odio volutpat. Nulla ac tortor bibendum, imperdiet libero vel, tincidunt massa. Proin lobortis semper semper. Pellentesque sollicitudin lobortis magna, ac dapibus risus ullamcorper quis. Mauris cursus urna velit, eget tincidunt massa egestas sit amet.

Fusce egestas, elit in mattis tempor, nisi felis rutrum sapien, et pretium nunc diam sit amet nibh. Donec libero purus, consectetur ut dapibus in, condimentum in arcu. Mauris venenatis felis mi, eget elementum ligula porta facilisis. Proin elit libero, varius sit amet orci id, ultrices sollicitudin felis. Suspendisse vulputate dui id sem eleifend, sed hendrerit tortor cursus. Maecenas suscipit libero ut accumsan volutpat. Etiam efficitur faucibus metus vel iaculis. Donec vel sem sit amet odio tincidunt molestie consectetur et risus. Vivamus eleifend massa vitae velit semper suscipit. Duis ut feugiat augue. Cras et eros ultrices, eleifend turpis ut, pulvinar libero. Donec lectus justo, malesuada fringilla bibendum vitae, convallis vel dolor. Aliquam eu ex non mauris pretium viverra. Proin a nisl eget metus commodo feugiat. Suspendisse sit amet risus gravida risus convallis placerat.

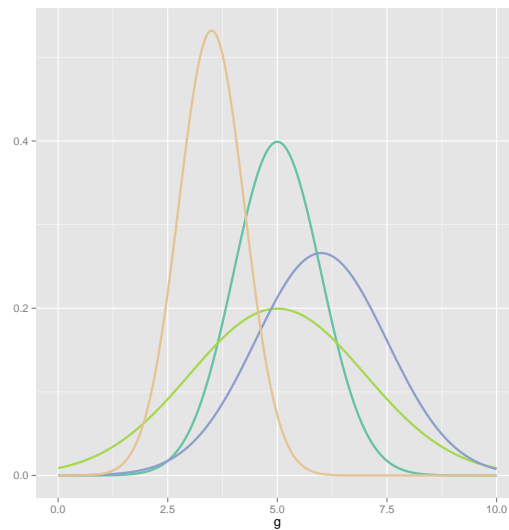

Figura 3.3. Etiam ut bibendum sapien, id lacinia nisl. In hac habitasse platea dictumst. In congue diam diam. Proin quis risus tincidunt, placerat eros vel, tristique metus. Quisque mi mi, hendrerit vel arcu at, pharetra ultrices tortor. Phasellus euismod, nisl dictum malesuada aliquet, tortor elit commodo magna, at fermentum enim dolor ut purus. Nam bibendum sapien ut justo ullamcorper hendrerit.

Tabelas também podem ser feitas diretamente de saídas do R, usando o pacote **xtable**. Novamente, veja o script **resultados.R**. Lá existe um “chunk” chamado **tab-cars**, que contém a construção de uma tabela e a chamada para a função **xtable()** que gera a tabela em formato \LaTeX . Ao contrário das figuras, a legenda e o label da tabela devem ser especificados naquela função. Por exemplo, a legenda é descrita no argumento **caption=**, enquanto que o label é especificado pelo argumento **label=**. Portanto, aqui o nome do “chunk” serve para executar o que tem no script e inserir o resultado aqui, mas para referenciar aqui no texto, o label é especificado no script. Veja o resultado na Tabela 3.2.

Tabela 3.2. Tabela gerada diretamente a partir de um objeto do R.

speed	dist
4.00	2.00
4.00	10.00
7.00	4.00
7.00	22.00
8.00	16.00
9.00	10.00

4 DISCUSSÃO

In this work we used Phasellus vitae dui eget leo tristique accumsan nec quis purus. In ac dapibus risus. Curabitur feugiat massa in aliquet tincidunt. Morbi congue quis lorem vitae finibus. Vestibulum euismod nunc et est bibendum rutrum. Maecenas lorem enim, porttitor eu justo eget, lacinia rutrum massa. Quisque id commodo arcu.

Nulla finibus magna eu eros tincidunt facilisis. Fusce aliquam ligula quis dolor faucibus dictum. Phasellus dictum erat ipsum, ac euismod quam auctor vel. Ut sit amet tempus mi. Morbi vitae lectus vel leo ornare imperdiet vitae non sem. Nullam posuere eros nisl, ut venenatis leo vehicula vel. Sed imperdiet eget erat ac porta. Morbi feugiat semper justo, mollis hendrerit justo convallis eget. Suspendisse condimentum eros augue, at rhoncus lectus laoreet id. Fusce mattis aliquet magna sed porttitor. Mauris id enim neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Nam convallis cursus risus, sit amet tincidunt lacus pretium molestie. Proin cursus sem faucibus risus viverra euismod. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Mauris non auctor mauris, vitae ultrices sem.

Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Suspendisse euismod, dolor a lacinia tempor, sem ipsum aliquet nulla, vitae egestas dui ligula in purus. In nisl dui, venenatis ornare lorem sit amet, fringilla eleifend elit. Pellentesque rutrum eros eget massa accumsan, id mollis sapien dapibus. Pellentesque fermentum commodo lectus. Proin risus dui, ultricies ac pulvinar at, mollis eget leo. Curabitur consequat elit eu quam pretium volutpat a eget metus. Integer ac lacus non nibh congue dictum vel nec orci. Ut ante felis, tristique eget accumsan a, vulputate vitae ipsum. Pellentesque lobortis, leo elementum faucibus scelerisque, turpis dolor efficitur tortor, quis scelerisque sem lectus vitae tortor. Sed finibus sollicitudin blandit. Morbi vitae efficitur nulla, non ultrices nulla. Nunc aliquet lectus in dignissim mattis.

Nullam eget lacinia libero. Phasellus faucibus bibendum nulla ac fringilla. Nulla in nisl vitae purus laoreet feugiat. In imperdiet leo ac consectetur tempor. Aenean hendrerit nunc at metus venenatis, sit amet aliquet erat pulvinar. Mauris eu efficitur ex. Ut egestas tristique tortor, eu hendrerit leo feugiat ultrices. Aenean euismod facilisis consequat. Phasellus lobortis massa quis ipsum tincidunt sodales. Aenean luctus nec velit vitae fermentum.

Nunc dictum iaculis rutrum. Ut tincidunt libero est, in volutpat diam posuere rutrum. Sed eu faucibus nisi. Duis id semper nisi. Maecenas mollis, libero id vestibulum mattis, mauris nibh sollicitudin arcu, eu cursus neque elit eget quam. Aliquam id accumsan massa. Duis placerat, justo eu ultrices vehicula, nisi orci ullamcorper metus, sed egestas erat erat quis justo. Proin eget porta turpis. Maecenas semper nisi ac augue laoreet commodo. Phasellus eros eros, placerat vel dictum ut, porta pharetra nunc. Morbi ut lorem imperdiet, mollis nisl et, consequat lacus. Vivamus eros orci, dictum eget felis eget, maximus ullamcorper quam. Maecenas porta placerat nisi id hendrerit. Nunc in maximus lorem, ac suscipit velit.

Integer convallis, metus vulputate blandit faucibus, est lacus eleifend dolor, in aliquet arcu diam vel tortor. Sed ullamcorper bibendum turpis eu gravida. Aenean ac tellus in massa bibendum condimentum nec et libero. Vivamus ut elit consectetur, maximus tellus eu, lacinia magna. Fusce venenatis diam nec sem egestas, non semper felis semper. Aliquam cursus lectus dictum elementum sodales. Maecenas aliquet magna ut finibus facilisis. Sed aliquet ante erat, nec aliquam purus sagittis ac. Suspendisse hendrerit viverra enim, id sollicitudin ex vestibulum non. Cras vitae ligula odio. Vestibulum porttitor mauris eget elementum consectetur. Nullam in mi commodo, rhoncus metus vel, vehicula diam.

Sed interdum scelerisque orci a vehicula. Etiam ultrices nulla nec est dictum hendrerit vitae id lacus. Proin condimentum nisl vel nunc consectetur fermentum et id ligula. Ut id diam euismod metus tristique interdum id non erat. Proin ut eros ligula. Donec est tellus, pulvinar eu maximus ac, bibendum

sit amet augue. Pellentesque egestas odio vel augue cursus, vel ullamcorper est tempor. Nulla porta imperdiet ligula non blandit. Fusce viverra neque ac enim viverra, id finibus nisl vehicula. Maecenas ligula nunc, fringilla non orci eu, aliquam malesuada dolor. Ut in purus nec felis aliquam faucibus eu sed lorem. Maecenas sed mauris eget erat venenatis gravida in sit amet augue. Curabitur condimentum efficitur nisi eget ultrices. Nam quis tortor ante. In eget nulla et tortor tincidunt tempor. Nullam posuere accumsan sapien at tincidunt.

Curabitur nec imperdiet odio, sit amet varius eros. Mauris vulputate, erat ut porta vulputate, metus risus sagittis mauris, sed semper orci lectus in elit. Nulla rutrum ultricies quam, et consectetur nunc commodo sed. Vestibulum iaculis sollicitudin scelerisque. In id efficitur ligula. Sed et mi eleifend, dignissim quam et, condimentum ante. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Mauris volutpat augue eu ipsum vestibulum, et porta dolor gravida. Donec id sapien in metus lacinia ultrices sit amet at ante. Mauris vestibulum nunc sit amet enim volutpat luctus. Vivamus tincidunt ex at lacus laoreet lacinia.

Proin ipsum lorem, accumsan quis gravida a, feugiat id dolor. Aenean nec pellentesque velit. Vivamus vitae mollis metus, vitae laoreet felis. Maecenas vitae purus et orci lacinia feugiat sed eget lectus. Sed finibus at est sit amet porttitor. Morbi vitae posuere velit. Nulla sed rhoncus nulla. Cras suscipit sit amet tellus non sagittis. Phasellus mi sem, mollis eget fringilla ut, accumsan sed enim.

Integer nibh lacus, sollicitudin at sodales in, elementum eu metus. Quisque vitae quam at nulla faucibus volutpat. Pellentesque venenatis lobortis convallis. Maecenas porttitor ex sit amet nibh fermentum ultrices. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Vestibulum gravida euismod erat. Nam sed est laoreet, elementum nibh a, blandit ligula. Vestibulum tincidunt eget nisl ornare ornare. Donec et augue vitae sapien convallis placerat sit amet ut velit. Cras feugiat, mauris sed pretium venenatis, elit lectus fermentum nulla, nec rhoncus nulla mi a urna. Proin interdum massa eget risus pharetra, et molestie ligula molestie. Donec egestas dolor id condimentum maximus. Aliquam in felis vehicula, finibus lacus eget, ornare sapien. In iaculis elit turpis, ut blandit lectus blandit suscipit. Mauris ac commodo quam.

Ut semper eu mi et consectetur. Duis malesuada ex id mi posuere, ac hendrerit massa cursus. Aliquam congue tortor ac turpis facilisis viverra. Nam id lacinia justo, sed consectetur metus. Praesent nec molestie lorem. Nulla enim erat, molestie vitae enim sed, finibus eleifend odio. Cras aliquet arcu at aliquam fringilla. Nulla interdum ultricies odio at mattis. Nam sapien justo, auctor eget fringilla at, interdum at nibh. Proin lobortis pellentesque feugiat. Ut fermentum orci at eros aliquet varius. Cras feugiat eget justo vitae tempus. Quisque tellus urna, molestie at tempor in, dapibus sed tellus. Mauris id purus tellus. Nulla tincidunt metus vitae dictum congue.

Nullam venenatis leo non mauris viverra rutrum. Pellentesque at turpis at purus tincidunt consectetur. Sed sed neque arcu. Quisque tempus justo quis finibus condimentum. Ut tincidunt urna eu purus fringilla, a aliquam mauris auctor. Vivamus ultrices luctus nulla vel tempor. Vivamus consectetur facilisis nulla a bibendum. Duis dapibus auctor tempus. Sed eget ullamcorper nulla. Aliquam scelerisque velit nec consectetur tempor. Nullam elit arcu, pellentesque nec convallis eu, sodales eget magna. Nulla lobortis congue magna eget vulputate. Duis ut pellentesque ante.

Aliquam volutpat eros augue, vel tempor sapien auctor et. Suspendisse fringilla fermentum massa eget tincidunt. Aliquam ante enim, hendrerit ut enim ac, tincidunt iaculis ex. Donec leo est, vehicula a tincidunt tempor, porta at velit. Etiam euismod porttitor metus vel gravida. Donec rutrum aliquam tincidunt. Nulla commodo ut lectus nec porttitor. Curabitur tincidunt magna sollicitudin, facilisis tortor ac, blandit massa. Quisque eu imperdiet lacus, sit amet iaculis eros. Etiam mi elit, dictum vitae ornare et, lacinia vitae mi. Curabitur dignissim tortor finibus lectus fringilla hendrerit.

REFERÊNCIAS

COCKERHAM, C. C. and Z.-B. ZENG, 1996 Design III With Marker Loci. *Genetics* **143**: 1437–1456.

APÊNDICES

Apêndice I

Nulla condimentum vulputate porttitor. Nulla sollicitudin ante vel orci fringilla suscipit. Sed dolor diam, vulputate eu iaculis non, lobortis vel neque. Vivamus sit amet lectus mauris. Sed odio libero, finibus sed iaculis nec, fermentum a mauris. Vivamus ac arcu mauris. Donec molestie accumsan pulvinar. Sed feugiat in tortor vel porta. Donec sed sem posuere, suscipit nunc a, posuere diam.

Tabela A.1. Fusce lacinia pretium maximus. Vestibulum sagittis tempor ligula, vitae ultricies ipsum congue sit amet. Phasellus convallis elit quis magna molestie placerat. Morbi id volutpat arcu. Sed laoreet tortor eget turpis pulvinar rhoncus. Praesent eget leo ut velit tristique tristique et vel mi.

Quatro	Cinco	Seis
4	5	6
Four	Five	Six

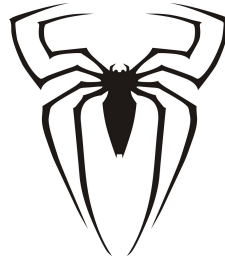

Figura A.1. Aliquam vel tortor vitae metus posuere gravida. Maecenas ultricies enim mauris, ut ultrices justo pretium sed. Praesent bibendum, lorem sit amet auctor fringilla.

Apêndice II

Vivamus sit amet lectus mauris. Sed odio libero, finibus sed iaculis nec.

ANEXOS

Anexo A

Vestibulum blandit vestibulum porta. Proin scelerisque eros molestie accumsan ultrices. Sed augue felis, hendrerit ac nibh vitae, aliquet vehicula massa. Etiam in scelerisque dolor, et interdum mauris. Nulla facilisis ac ligula a pharetra.

Anexo B

Etiam in scelerisque dolor, et interdum mauris.